

نبوي لارښوونې:
 که تاسې پر الله داسې توکل وکړئ، چې حق او رښتینی توکل وي؛ نو تاسې به به داسې زرق درکړي لکه د هوا مرغانو ته چې ئې ورکړی دئ، سهار خالي نسونه او بیگا ډکي گیلې. (ابن ماجه، الترمذی او احمد)

د مشرتابه درانه مقام له لوري په مالیاتو کې د تخفیف په اړه اعلامیه

د اسلامي امارت د مشرتابه له لوري د خصوصي سکتور د ودې او ملاتړ په موخه په مهمو مالیاتي موضوعاتو کې اسانتیاوي رامنځته سوي. د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله د (۳۰۲۹) گڼې او (۱۴۴۴/۸/۲۵) نېټې ځانگړې حکم پر بنسټ د ریاست الوزراء د ادارې پاتې برخه په ۲م مخ کې...

د بودیجوي واحدونو لپاره د تخصیصاتي فورم د پراوونو روزنیز ورکشاپ پیل سو

د تورخم او سپین بولدک په گمرکونو کې قاچاق کېدونکي قیمتي ډبري ونیول سوي

افغانستان سره بهرنی پراختیایي او بشري مرستې

اعلامیه در مورد تخفیف مالیاتی از سوی مقام محترم رهبری

د تیرو کلونو په پرتله د افغانستان په صادراتو کې فوق العاده زیاتوالی راغلی:

زموږ کال	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰
د صادراتو ټول شمیر	۱۲۹۰,۰۰۰	۱۰۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰
د صادراتو شمیر	۱۲۹۰,۰۰۰	۱۰۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰
د صادراتو ارزښت	۱۲۹۰,۰۰۰	۱۰۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰

د تیرو کلونو په پرتله د افغانستان په صادراتو کې فوق العاده زیاتوالی راغلی

د فساد د مخنیوي په تړاو د مالیې وزارت عوایدو لوی ریاست خبرتیا!

مالیات د هیواد د ملي شتمنی (بیت المال) ستره برخه، او په هیواد کې د نظام د پابینت، ټینګښت او لگښتونو د ملاتړ سرچینه ده. له همدې کبله د مالیاتي چارو شفافیت، کنټرول، معیاري کول او ارزول نه یوازې د مالیې وزارت؛ بلکې د ټولو افغانانو دیني، انساني او ملي دنده ده، چې په دغه مسؤلیت کې پراخه او مسؤله ونډه واخلي. گرانو هیوادوالو! هغه مالیه ورکونکي، چې د مالیاتي قوانینو له مخې په سم او رانه ډول خپل مالیاتي مکلفیتونه نه ترسره کوي او کوښښ کوي، چې د مالیاتو له ورکړې تېښته وکړي او یا هم د مالیاتي ادارو هغه کارکوونکي چې د اداري او مالي فساد، د قانون څخه د سرغړونو او ناقانوني کړنو لامل کېږي؛ هیله ده، چې د ذکر سوو چارو د سمون، ټینګښت او پابینت په موخه او د انساني، دیني او ملي رسالت او مسؤلیت له مخې د دغو ناکاره وگړو او د هغوی د ناقانوني کړنو په اړه د مالیې وزارت د عوایدو لوی ریاست د اړیکو نیولو د خدمتونو له مرکز (۱۰۰۰) شمېرې او یا هم له (info.ard@mof.gov.af) رسمي برېښنالیک سره د اړیکو په ټینګولو، زموږ سره خپل معلومات شریک کړئ. که چیرې تاسې د مالیې وزارت د عوایدو لوی ریاست سره د هر

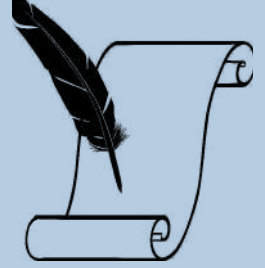

زموږ مالیه، زموږ هیواد، زموږ واکمنی

د ثور شلمه نېټه د صادراتو ملي ورځ ونومول سوه

د افغانستان اسلامي امارت د کابینې له لوري د ثور میاشتي (۲۰مه) نېټه د صادراتو د ملي ورځې په نوم ونوموله. مالیې وزارت د خپلو ملي مهمو فعالیتونو تر څنګ د هیواد په ټولو گمرکونو او سوداگریزو بندرونو کې صادراتي محمولو ته لومړیتوب ورکوي او په دې برخه کې ئې سوداګرو ته اړینې اسانتیاوي برابرې کړي، چې ورسره له هیواد څخه د صادراتو په کچه کې د پخوا په پرتله فوق العاده زیاتوالی راغلی دئ.

سرمقاله

مالیې وزارت د مشرتابه په حکم ستر مالیاتي تخفیفونه وضع کړل

صنعتي او صادراتي هیواد ته سټېبل د دریمې نړۍ هیوادونو ستره هیله ده او ټول سټه ظرفیتونه دغې هیلي ته د رسېدو لپاره له ممکنو نوښتونو، وړتیاوو او طرزالعملونو کار اخلي. په مالیاتي او عوایدی قوانینو او دارنګه د راکړې ورکړې په مسايلو کې له خپلو ملتونو سره ښه تعامل کوي او د امکان تر بریده د حکومت او ملت ترمنځ د اسانتیاوو رامنځته کولو پیل جوړوي، چې وکولای شي د پرمختګ او ځان بسیاینې نږدې اهدافو ته ورسېږي. د افغانستان اوسنی نظام یا اسلامي امارت هم د ځینو بې ساري طرحو او اسانتیاوو په رامنځته کولو سره غواړي، چې دا هیواد دي یو صنعتي او صادراتي وي او په ځانگړې توګه په مالي برخه کې په خپلو پښو ودرېږي، صنعت ئې وده وکړي، صادرات ئې زیات او واردات ئې را لږ سي او د کورنیو تولیداتو ودې ته خاصه پاملرنه وکړي. تاسو شاهدان یاست، چې په څو تېرو نږدې ورځو کې د اسلامي امارت د مشرتابه له لوري د خصوصي سکتور د ودې او ملاتړ په موخه په اړینو مالیاتي موضوعاتو کې اسانتیاوي رامنځته سوي او د مالیاتو په برخه کې خورا ښه تخفیف ورکړل سو. د رئیس الوزراء مرستیال، د معاشاتو کمېسیون د مشرتابه مقام استازو، د صنعت او سوداګرۍ او مالیې وزارت یو شمېر استازو په دې موخه پرلپسې ناستې درلودې، چې وکولای سي صنعتګرو، پانګوالو او سوداګرو ته په اړوندو مسايلو په ځانگړې توګه مالیاتي برخو کې لازمي اسانتیاوي رامنځته کړي او دوی بالاخره پر دې بریالي سول، چې د سیمې په کچه په مالیاتي برخه کې تخفیف رامنځته کړي او د کورنیو او بهرنیو پانګوالو د را جلوبولو لپاره خورا هڅونکي ګام پورته کړي. لکه څنګه چې یادونه مو وکړه، ددغو چارواکو ترمنځ په مالي موضوعاتو هر اړخیز بحثونه وسول او د اړتیا له مخې د خصوصي سکتور د بېلابېلو صنفونو او ټولنو استازي هم په اختصاصي مجلسونو کې و پوښتل سول او په پایله کې د توظیف سوي هیئت له لوري د مالیې وزارت او خصوصي سکتور ترمنځ مالیاتي ستونزې مشخصې سوې، حل لاري ورته پیدا او بیا د مشرتابه عالی مقام ته وړاندي سوې. د مشرتابه مقام د خپلي ستري او همېشني لورپېښې له مخې ورته سپارل سوي وړاندیزونه تائید کړل، چې بیا د هیواد د مسؤلینو له لوري د رسنیو له لاري په یوه مطبوعاتي کنفرانس کې له ملت سره هم شریک سول. هڅو کوو، چې په لنډو ټکو کې ئې درته په نښه کړو. پاتې برخه په ۲م مخ کې...

درنښت
اداره

د بوديجوي واحدونو لپاره د تخصیصاتي فورم د پراوونو روزنيز ورکشاپ پيل سو

د پلورونکو د ثبت فورم (د بانکي حسابونو پرانيسل) او نور اړوند موضوعات د پريزنټيشن په ترڅ کي گډونوالو ته وړاندي کړل.

په پای کي د گډونوالو پوښتني هم ځواب سوې.

بوديجي د مالي پلان فورمه، د عادي او پراختيايي بوديجي P.O (د خريداري امر) فورم، د پراختيايي بوديجي C.F (تعهد) فورم، د عادي او

د مالي وزارت د خزايينو لوی رياست د نغدي پلان جوړوني رياست د بوديجوي واحدونو لپاره د تخصیصاتي فورم د پراوونو روزنيز ورکشاپ پيل کړ. دغه ورکشاپ چي د مالي وزارت په خيبر هال کي پيل سو، د خزايينو لوی رياست د نغدي پلان جوړوني رئيس پوهنيار ستارالدين معتصم، د تخصیصاتو د آمریت ستر سلاکار جهانزيب شريفی، د تخصیصاتو او تعهداتو آمر امان الله بهمني او د بوديجوي واحدونو استازو گډون پکي کړی وو. پوهنيار ستارالدين معتصم د دغه ورکشاپ د پرانيسني په وينا کي گډونوالو ته وويل، لکه څنگه چي د کال په جريان کي د فورمونو د تعديلاتو له امله يو لړ ستونزي رامنځته کيږي؛ نو اړينه وه چي د بوديجوي واحدونو لپاره يو جامع، واضح او مشخص ورکشاپ په لاره واچوو. هغه زياته کړه، زموږ همکارانو تاسو ته د پروسې د چټکتيا او په خپل وخت ترسره کولو په موخه ټول بهيرونه تشریح کړي او تاسو هم بايد د ستونزو د چټک حل په موخه د همغږي يو ټيم رامنځته کړئ. د تخصیصاتو او تعهداتو آمر امان الله بهمني د دغه آمریت د کليدي دندو لکه، د عادي او پراختيايي

پراختيايي بوديجي داخلي تعديل ب-۲۳ فورم، له ۲۱باب څخه د وزارتونو تنقيص او تزئيد،

د اعلاميې پاته برخه:

۱۸. تجارانو ته د سهولت او د وخت د ضايع کېدو د مخنيوي په موخه د جوازونو د معياري وېش لپاره دې د ماليې، سوداگري او صنعت وزارتونو ترمنځ برېښنايي سيستمونه يو له بله سره وتړل شي. ۱۹. د کاري چټکتيا او مراجعينو ته د اسانتيا په موخه د ماليې او سوداگري او صنعت وزارتونو ترمنځ د مراسلاتو د برېښنايي کېدو لپاره ميکانيزم جوړ او عملي شي. ۲۰. د جوازونو د وېش لپاره دې د متخصصينو کمېټه جوړه شي، چې د سوداگري سکټور په گډون هر سکټور ته د جواز تر ورکولو مخکې د دوی ترتيب شوی سوداگريز (بزنس) پلان وازروي. ۲۱. د جواز د ورکړې په وخت کي د ماليه ورکونکي د پېژندنې گڼه (TIN) د بنسټ (شرکت) په نامه د اړيکو فعاله شمېره، د بنسټ په نامه برېښنايي پته، د بنسټ پستي او د دفتر دقيقې پتي او د بنسټ په نامه ځانگړي بانکي حساب چي يوازې د بنسټ يا شرکت پيسې ورته راشي (نه غيرتجاري پيسې) شرط دی. ۲۲. د واقعي تجارانو د تثبيت لپاره د سوداگري جواز تر اخيستلو مخکې اخيستونکي بايد پنځه سوه زره (۵۰۰۰۰۰) افغانی په بانکي اکونټ کي د تضمين په شکل بلاک کړي. ۲۳. جملي جوازونه چي په هره اداره (گمرکونو، مستوفيتونه او نورو ادارو) کي پيدا شول هلته دي قيد او عاملين دې عدلي او قضايي ارگانونو ته معرفي شي او که جوازونه د تخلف لپاره کارېدل، نو جوازونه او مالکين دې په تور ليست کي شامل شي، ترڅو په راتلونکي کي د جوازونو د ورکړې حق ترې سلب شي او هم دي عاملين عدلي او قضايي ارگانونو ته معرفي شي. ۲۴. د مشتريانو پيژندلو (Know your customer) فورمه، چي په هغه کي د دواړو وزارتونو مشتريان، چې جوازونه يې اخيستي او ماليه ورکوي له سره را غوښتل کېږي او موجوديت يې تثبتيږي؛ بايد جوړه او عملي شي. ۲۵. په گمرکونو کي د اسنادو د پراوونو ترسره کولو لپاره يو استازي کولای شي حد اکثر د دريو شرکتونو اسناد طی مراحل کړي. ۲۶. په سرعت سره د جوازونو د ورکړې لپاره دې د جواز د ورکړې په مرکز کي د احصايي محترمي ادارې ته يوه ځانگه د برېښنايي تذکره د جوړېدو لپاره ځانگړي کړای شي، ترڅو د احصايې د ادارې له لوري د برېښنايي تذکرې د ورکړې ځانگه فعاله شي. ۲۷. د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت به دوا پاشل (Fumigation) اجباري نه، بلکې اختياري کوي.

ثابته ماليه د اسلامي امارت حساب ته ورکوي. ۹. سوداگرو او صنعت کارانو ته دې د مرکز په څېر په هر زون کي د پاسپورټونو د توزيع سهولتونه برابر شي. ۱۰. د بهرنيو چارو او سوداگري او صنعت وزارتونه مؤظف دي، چې د سوداگرو او صنعتگرو د ويزو اخيستلو ستونزه د ټولو اړوندو هېوادونو له سفيرانو سره شريکه کړي او په پايله کي د سوداگرو او صنعتگرو د ويزو ستونزه حل کړي. ۱۱. د بانکونو د موجوده حالت په نظر کي نيولو سره دې د پيسو په اجراء کولو کي تدريجي اقدام وشي. ۱۲. د صرافانو د مالياتو په اړه د ماليې وزارت لخوا له صرافانو سره وروستې پرېکړه تائيد ده او له دې وروسته دي ماليه د اظهارنامې په وسيله ورکړي. (توافق دا وو، چي د ۱۴۰۱ مالي کال وروسته او د ۱۴۰۲ مالي کال له پيل څخه به ټول صرافان ماليه د اظهارنامې په وسيله ورکوي). ۱۳. زاړه جوازونه چې پخوا صادر شوي دي او کلونه کېږي ترمديد شوي نه دي، د مشخص کېدو لپاره دې يوه گڼه کاري کمېټه جوړه او بيا د دغو جوازونو د لغوه کېدو لپاره دي د ماليې او سوداگري او صنعت وزارتونو د مطبوعاتي کنفرانس له لارې د دې شرکتونو مسئولينو ته وخت ورکړل شي، چې د ټاکلي وخت تر پوره کېدو مخکې خپل مسئوليتونه خلاص او يا دې هم خپل غيرفعال شرکتونه فعال کړي، د وخت د پوره کېدو په صورت کي به بيا دواړه وزارتونه د لغوه کېدو تصميم نيسي. ۱۴. د سوداگرو او صنعتکارانو د اسانتيا لپاره ټولې اړوندې ادارتي ادارې مکلفي دي، ترڅو په ټولو بندرونو کي د اسان خدمت يا واحد چتر مرکزونه فعاله کړي او کاري وخت يې د گمرکونو د کاري وخت تابع وگرځوي. ۱۵. د ماليې وزارت او د خصوصي سکټور څلور خونې مکلفي دي، ترڅو د دواړو لوريو ترمنځ د ستونزو د دايمي حل لپاره يوه گڼه دايمي کاري کمېټه رامنځته کړي او د خصوصي سکټور په مالياتي او گمرکي ستونزو بحث وکړي او د نه حل کېدو په صورت کي يادې ستونزې له مشرانو سره شريکې کړي. ۱۶. د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت ته دنده وسپارل شوه، چې د خصوصي سکټور په همکارۍ د هېواد په مختلفو ولايتونو کي شته سرې خونې فعالې او د نويو خونو د ودانولو په موخه اقدام وکړي. ۱۷. د جوازونو د توزيع لپاره د تجارت او صنعت وزارت له لوري دي، د واحد چتر جوړه شوې طرحه تائيد او تطبيق شي.

په دې ناستو کي پر مالياتي اصولو باندې هر اړخيز بحثونه وشول، چې د اړتيا پر اساس د خصوصي سکټور د بېلابېلو صنفونو او ټولنو استازي هم په اختصاصي مجلسونو کي وپوښتل شول او په پايله کي د توظيف شوي هيئت له لوري د ماليې وزارت او خصوصي سکټور ترمنځ مالياتي ستونزي مشخصي، حل لاري ورته پيدا او د مشتتابه عالي مقام ته وړاندي شوې. د مشتتابه عالي مقام د خصوصي سکټور د ملاتړ او ودې په موخه وړاندي شوي وړانديزونه د (۳۷۵۸) گڼې او (۱۴۴۴/۱۰/۲۳ هـ ق) نېټې حکم په وسيله په لاندې ډول تائيد کړل: ۱. د صنعتي سکټور د ودې او پراختيا لپاره د دې سکټور (۴٪) ربعواره انتفاعي ماليه (۲٪) ته راتپته شوه. ۲. د صنعت د ملاتړ او ودې په موخه کرنيز، صنعتي او سوداگريز سکټورونو ته (۷٪) قرارداري موضوعي ماليه معاف شوه، د خصوصي تحصيلي او ښوونيزو مراکزو لپاره (۴٪) انتفاعي ربعواره ماليه د روان کال لپاره معاف شوه، هغه بنسټونه، چې د مالياتي اصولو له مخي د ارزوني وړ دي، اختيار ورکړل سو، چي د پلور له سرجمع څخه به (۰.۵٪) د امارت حساب ته ورکوي، د ماليې وزارت به د (۹) مياشتو په جريان کي د (۵) کلونو د ارزوني موده، يو کال ته کموي، د ټپلو او گازو د پمپ سټېشنونو په برخه کي د پخوانۍ اداري ارزونه معاف شوه او بيا د سکټور به د راتلونکو کلونو لپاره (۰.۶) افغانی في لېټر ثابتې ماليه د دولت حساب ته ورکوي، سوداگر او صنعت کارانو ته به په هر زون کي د پاسپورټونو د وېش چاره برابرېږي، د بانکونو د موجوده حالت په نظر کي نيولو سره به د پيسو په اجراء کي تدريجي اقدام کېږي. او همدا رنگه د سوداگرو او صنعتکارانو لپاره د امارت ادارې مکلفي دي، ترڅو په ټولو بندرونو کي د (اسان خدمت) يا واحد چتر مرکزونه فعاله کړي او کاري وخت يې د گمرکونو د کاري وخت تابع وگرځوي، د ماليې وزارت او د خصوصي سکټور څلور خونې مکلفي دي، ترڅو د دواړو لوريو ترمنځ د ستونزو د دايمي حل لپاره کاري کمېټه جوړه کړي، د خصوصي سکټور په مالياتي او گمرکي ستونزو بحث وکړي او د نه حل په صورت کي يې له مشرانو سره شريکي کړي، سوداگرو ته د وخت د تلف کېدو د مخنيوي په موخه دي د جوازونو د معياري وېش لپاره د ماليې او سوداگري او صنعت وزارتونو ترمنځ برېښنايي سيستمونه وصل سي، د رېښتيني سوداگرو د تثبيت لپاره د سوداگري جواز تر اخيستلو مخکې اخيستونکي بايد پنځه سوه زره (۵۰۰۰۰۰) افغانی په بانکي اکونټ کي د تضمين په بڼه ولري او بل دا چي په گمرکونو کي د اسنادو د پراوونو ترسره کولو لپاره يو استازي کولای سي حد اکثر د دريو شرکتونو اسناد طی مراحل کړي. د نظام او ملت بقا د يوه او بل په ښو اړيکو او همکارۍ کي ده.

د تورخم او سپين بولدک په گمرکونو کي قاچاق کېدونکي قيمتي ډبري ونيول سوې

د تورخم گمرک د صادراتو برخي منسوبينو يوه اندازه قيمتي ډبري، چي په يوې بار وړونکي محمولې کي ځای پر ځای سوي وې، کشف او ترلاسه کړې. په دې ډبرو کي چي (۴.۱۸) کيلو گرامه د بيروج، (۹۷.۵۰) کيلو گرامه د لېټيم، (۵.۳۰) کيلو گرامه د گل سولر او (۹۳۰) کيلو گرامه د نفايت ډبري شاملې وې. قاچاق وړونکي غوښتل پاکستان ته ئي ولېږدوي. همدا راز د کندهار ولايت د سپين بولدک سرحدي گمرک د پلټني ټيم مجاهدينو، د تشریح او بررسۍ برخي مامورينو په گډو هڅو سره په يو لوی باروونکي موټر کي شاوخوا (۲۰۰) کيلوگرامه مختلف النوعه قيمتي ډبري، چي دا هم گاونډي هيواد ته قاچاق کېدلې، کشف او ونيول سوې. په دواړو پېښو کي تورن کسان نيول سوي او د نورو پوښتنو په موخه اړوندو ادارو ته سپارل سوي دي.

د سرمالې پاته برخه:

د صنعتي سکټور د ودې لپاره د دې سکټور (۴٪) ربعواره انتفاعي ماليه (۲٪) ته راتپته شوه، د صنعت د ملاتړ په موخه کرنيز، صنعتي او سوداگريز سکټورونو ته (۷٪) قرارداري موضوعي ماليه معاف شوه، د خصوصي تحصيلي او ښوونيزو مراکزو لپاره (۴٪) انتفاعي ربعواره ماليه د روان کال لپاره معاف شوه، هغه بنسټونه، چې د مالياتي اصولو له مخي د ارزوني وړ دي، اختيار ورکړل سو، چي د پلور له سرجمع څخه به (۰.۵٪) د امارت حساب ته ورکوي، د ماليې وزارت به د (۹) مياشتو په جريان کي د (۵) کلونو د ارزوني موده، يو کال ته کموي، د ټپلو او گازو د پمپ سټېشنونو په برخه کي د پخوانۍ اداري ارزونه معاف شوه او بيا د سکټور به د راتلونکو کلونو لپاره (۰.۶) افغانی في لېټر ثابتې ماليه د دولت حساب ته ورکوي، سوداگر او صنعت کارانو ته به په هر زون کي د پاسپورټونو د وېش چاره برابرېږي، د بانکونو د موجوده حالت په نظر کي نيولو سره به د پيسو په اجراء کي تدريجي اقدام کېږي. او همدا رنگه د سوداگرو او صنعتکارانو لپاره د امارت ادارې مکلفي دي، ترڅو په ټولو بندرونو کي د (اسان خدمت) يا واحد چتر مرکزونه فعاله کړي او کاري وخت يې د گمرکونو د کاري وخت تابع وگرځوي، د ماليې وزارت او د خصوصي سکټور څلور خونې مکلفي دي، ترڅو د دواړو لوريو ترمنځ د ستونزو د دايمي حل لپاره کاري کمېټه جوړه کړي، د خصوصي سکټور په مالياتي او گمرکي ستونزو بحث وکړي او د نه حل په صورت کي يې له مشرانو سره شريکي کړي، سوداگرو ته د وخت د تلف کېدو د مخنيوي په موخه دي د جوازونو د معياري وېش لپاره د ماليې او سوداگري او صنعت وزارتونو ترمنځ برېښنايي سيستمونه وصل سي، د رېښتيني سوداگرو د تثبيت لپاره د سوداگري جواز تر اخيستلو مخکې اخيستونکي بايد پنځه سوه زره (۵۰۰۰۰۰) افغانی په بانکي اکونټ کي د تضمين په بڼه ولري او بل دا چي په گمرکونو کي د اسنادو د پراوونو ترسره کولو لپاره يو استازي کولای سي حد اکثر د دريو شرکتونو اسناد طی مراحل کړي. د نظام او ملت بقا د يوه او بل په ښو اړيکو او همکارۍ کي ده.

افغانستان سره بهرنی پراختیایي او بشري

مرستي

له ۲۰۰۲ - ۲۰۲۱ زکال پورې بهرنی پراختیایي مرستي او اغیزې ئې

لکه څرنگه چې ټولو ته جوته ده، افغانستان د یو مهم اقتصادي او سیاسي جغرافیایي موقعیت په درلودلو سره، تل د نړۍ د زبرځواکو هیوادونو د پام وړ مرکز پاته سوی دی، له همدې کبله د تاریخ په اوږدو کې له لوړو ژورو سره مخامخ سوی دی. د څو لسيزو په اوږدو کې، د ګڼو بهرنیو هیوادونو د یرغلونو او شخړو له امله د افغانستان د نورو برخو د زیانمنېدو تر څنګ، اقتصادي بنسټونه ویجاړ سوي او سخت زیانمن سوي دي، چې د دغو بنسټونو بیا رغول، یو بښانه او پیاوړي اقتصاد ته اړتیا لري. په اوسني عصر کې هېڅ یو هیواد نسي کولای په یوازې توګه ټولې چارې په ښه توګه تر سره کړي او خپلو موخو ته ورسېږي. د کمې ودي هیوادونه له کورنیو عوایدو نه سي کولای غټې بنسټيزې پروژې، چې د خلکو په ژوند کې له اقتصادي پلوه په مستقیمه او غیر مستقیمه توګه اغیزې لري تمویل کړي؛ چې په دې اساس بهرنیو پراختیایي مرستو ته اړتیا لیدل کېږي.

له ۲۰۰۲ - ۲۰۲۱ زکال پورې بهرنی پراختیایي

مرستي او اغیزې ئې:

بهرنۍ نړیوالې مرستي د یو هیواد په اقتصادي ودې او پرمختګ کې مثبتې اغیزې لري، د همدې مرستو پر مټ کورنۍ ناخالصه ګټه او د سړي سر ګټه لوړېږي، د بې روزګارۍ او بې وزلۍ کچه ټیټېږي، د وګړو د ژوند سطحه لوړېږي او په ټوله کې د اقتصاد د غوړېدو او وګړو ته ئې د هوساینې سبب ګرځي. د دو لسيزو په اوږدو کې بهرنیو مرستو او اقتصادي اغیزو ته ئې کتنه کوو: له ۲۰۰۲ زکال څخه تر ۲۰۲۱ کال پوري د افغانستان سره د مختلفو کنفرانسونو په ترڅ کې دوه اړخیزه او څو اړخیزه مرستندویانو او مالي نړیوالو بنسټونو شاوخوا ۱۶۵ میلیارده

کورس های آموزشی زبان انگلیسی و کمپیوتر برای کارمندان ریاست های مرکزی و سواد آموزی برای اجیران وزارت مالیه دایر گردید

ریاست منابع بشری به همکاری ریاست عمومی تفتیش داخلی وزارت مالیه کورس آموزشی زبان انگلیسی و کمپیوتر برای کارمندان ریاست های مرکزی و کورس سواد آموزی برای اجیران این وزارت طی مراسمی در خیرهال دایر نمود. در این مراسم، انجنیر عبدالطیف خالد، رییس عمومی تفتیش داخلی وزارت مالیه، محمد انس مجاهد، آمر ارتقای ظرفیت ریاست منابع بشری و شماری از کارمندان و اجیران این وزارت اشتراک داشتند. محمد انس مجاهد، آمر آموزش و ارتقای ظرفیت ریاست منابع بشری در سخنان افتتاحیه این کورس ها گفت، در پهلوی برنامه های مختلف آموزشی کوتاه مدت مجازی، این بار برنامه دراز مدت آموزش زبان انگلیسی و سواد آموزی راه اندازی گردید تا کارمندان وزارت مالیه با استفاده از این برنامه ها بتوانند زبان انگلیسی و کمپیوتر بخاطر کسب معلومات و ارتقای ظرفیت شان و اجیران بتوانند مهارت خواندن و نوشتن را یاد بگیرند. وی اضافه نمود که زبان یک وسیله افهام و تفهیم است و با استفاده از کورس زبان انگلیسی و کمپیوتر که برای شما راه اندازی گردیده باید علاوه بر کارهای روتین، معلومات تان را در عرصه های آکادمیک بالا ببرید. انجنیر عبدالطیف خالد، رییس عمومی تفتیش داخلی طی سخنانش گفت، ریاست منابع بشری یک اقدام خوبی را برای ارتقای ظرفیت کارمندان و اجیران انجام داده است، آموزش زبان انگلیسی و کمپیوتر یک امر مهم و حیاتی برای ارتقای ظرفیت نیروی انسانی است زیرا علوم امروزی اکثراً به زبان انگلیسی بوده که با استفاده از این برنامه، کارمندان می توانند از علوم امروزی بهره برده و مصدر خدمت به وطن گردند.

د شوال ۲۰مه

د صادراتو ملي ورځې به ویاړ

د تیرو کلونو په پرتله د افغانستان په صادراتو کې فوق العاده زیاتوالی راغلی:

صادرات		احصائیه	
د سوداګریز شاخص	زیاتوالی ۱۴۰۱	۱۴۰۰ کال	۱۴۰۱ کال
د محصولو تعداد	له ۱۴۰۰ سره مطابقه	۱۸۹،۰۸۸	۱۲۲،۴۰۱
وزن په ټن	%۵۴	۵،۲۳۳،۵۵۵	۳،۲۱۴،۳۲۹
ګمرکي ارزښت په میلیارد افغانۍ	%۲۲	۱۷۰،۴۳	۹۹،۳۳

www.mof.gov.af

د کلیو او بیا رغوني برخه:

• ولسي تړون پروژه: د ۸۶۵ میلیونه امریکایي ډالرو په ارزښت د نړیوال بانک یو له لویو او مهمو پروژو څخه وه، چې د کلیو پراختیا، کرنې، د بېوزلۍ د کچې ټیټولو، د کارموندني او د خلکو ژوند د هوساینې او اقتصادي پیاوړتیا په برخه کې موثره او اغیزمنه تمامه سوې ده. د نړیوال بانک سربیره د امریکا متحده ایالاتو، آسیا پراختیایي بانک، اسلامي پراختیایي بانک، آلمان فدرالي حکومت او داسې نورو هیوادونو او مالي نړیوالو بنسټونو لخوا د پراختیایي، اقتصادي، ترانسپورټ، بریښنا، کرنې، پوهنې او نورو برخو کې په میلیاردو امریکایي ډالره پراختیایي مرستي تر سره کړې، چې د افغانستان د آبادۍ تر څنګ د خلکو پر ژوند یې مثبتې پایلې در لودې. په ټوله کې نړیوالې پراختیایي مرستي د وروسته پاتې یا د کمې ودي هیوادونو په اقتصاد او د خلکو ژوند په ښه والي کې مثبتې اغیزې لرلې دي.

امریکایي ډالره پراختیایي مرسته تر سره کړې

ده، چې له لارې یې په افغانستان کې، د کرنې، روغتیا، ترانسپورټ، پوهنې، اقتصاد او نورې ګڼې بنسټيزې پراختیایي پروژې تمویل او تر سره سوي دي، چې د هیواد د اقتصادي پراختیا، د ظرفیتونو رامنځته کولو او د بیکارۍ د کچې په کمولو کې د پام وړ رول لوبولی دی. د بیلګې په توګه په افغانستان کې د نړیوال بانک او نورو مرستندویه هیوادونو او بنسټونو د یو شمېر غټو پروژو څخه یادونه کوو. نړیوال بانک د افغانستان سره د دوه لسيزو په موده کې په ګڼو پراختیایي پروژو کې په میلیاردونو امریکایي ډالره مرسته کړې دي، چې په لاندې ډول لیکل کېږي:

د روغتیا په برخه:

• صحتمندي پروژه: د ۶۰۰ میلیونو امریکایي ډالرو په ارزښت د نړیوال بانک له مهمو او غټو پروژو څخه ده، چې د روغتیا سکتور د پیاوړتیا، د روغتیايي کارکوونکو ظرفیت لوړولو او روغتیايي چوپړونو تر څنګ، له اقتصادي پلوه د خلکو په ژوند مثبتې اغیزې در لودې.

اعلانات داوطلبی

داو طیبی ۳۶ قلم قرطاسیه باب غیر مطبوع شرکت

دولتی حفظ و مراقب مکروریانها

شرکت دولتی حفظ و مراقبت مکروریانها برای سال ۱۴۰۲ به تعداد (۳۶) قلم قرطاسیه باب غیر مطبوع مورد ضرورت خویش را از طریق مناقصه به اعلان داوطلبی می سپارد؛ شرکت هائیکه خواهش اکمال آترا داشته باشند در خواست های خویش را تا مدت (۲۱) یوم بعد از نشر اعلان به مدیریت تدارکات این شرکت بسپارند و شرطنامه را در بدل (۳۰۰۰) هزار افغانی پول بدون باز گذشت اخذ و خود ایشان الی مدت (۲۱) روز بعد از نشر اعلان در پروسه آفرکشایی حاضر گردند قابل ذکر است تضمین نقد آخذ می گردد.

د آفتنتو مختلط دولتي شرکت د

سهمدارانو خبرتيا!

د آفتنتو مختلط دولتي شرکت د اساسنامې په نظر کې نیولو سره یو سوداګریز شرکت دئ، چې اوس مهال د دوراني پانګې د نشتون له کبله اساسي (سوداګریز) فعالیت نه لري او له بحران سره مخ دئ، اوس مهال د یاد شرکت عواید د جایدادونو له کرایې څخه په لاس راځي، چې خپل لګښتونه له همدغو عوایدو څخه تر سره کوي او هر کال له ضرر سره مخ وي. د اسلامي امارت د اړوند (ذیدخل) رهبري د هدایت په اساس یاد شرکت باید بیرته خپل اصلي فعالیتونه پیل کړي او د اصلي کړنو د نه پیلېدو په صورت کې به اړونده رهبري د شرکت په اړه خپل تصمیم ونیسي. د آفتنتو شرکت رهبري د یاد شرکت له ټولو محترمو کورنیو او بهرنیو سهمدارانو څخه په درنښت غوښتنه کوي، ترڅو د شرکت د سرنوشت او اساسي کړنو د پیل کېدو لپاره د خبرتیا د نشر څخه تر (۱۴۰۲) کال د جوزا میاشتې تر (۲۰) نېټې پوري د یاد شرکت مرکزي دفتر ته حاضر او وروستی تصمیم ونیسي. د سهمدارانو د نه حاضرېدو په صورت کې که د افغانستان اسلامي امارت د اړوند رهبري له لوري کوم تصمیم ونیول سو، یا د شکایت حق نه لري.

د کابل ولایت اړوند د ۱۶ مې ناحیه د نساجي بگرامي په تعمیر کې د (۶) بابه څونو او (۲۴۸،۲۲) متره مربع په مساحت ساحې د داوطلبۍ خبرتیا

د مالیې وزارت د دولتي املاکو لوی ریاست غواړي چې د کابل ولایت (۱۶) مې ناحیه اړوند د بگرامي نساجي په تعمیر کې (۶) بابه څونې او (۲۴۸،۲۲) متره مربع په مساحت ساحه چې میاشتنۍ کرایه یې (۷۱۵۰) افغانۍ دی د مزایدي لپاره اعلان ته سپاري. ټول هغه حکمي او حقیقي اشخاص چې غواړي نوموړی ملکیت له ذکر سوي مبلغ څخه په لوړ کرایه ونیسي کولای سي خپل غوښتنلیکونه د اعلان د خپرېدو څخه وروسته د (۱۴) ورځو په موده کې د دولتي املاکو لوی ریاست ته وسپاري او د یاد سوي ملکیت شرطپاڼه د اسنادو د ارزونې او لومړي قیمت ته په کتو تر لاسه کړي.

چهارشنبه | د سوال المکرم ۲۷-۱۴۴۴ / د غویی ۲۷-۱۴۰۲ / د می ۱۷-۲۰۲۳ / لومړی کال / ۴۹ گڼه / ۴ مخیز

د شپږمه

د صادراتو ملي ورځې په ویاړ

د هغو هیوادونو نوملړ چې په ۱۴۰۱ کال کې له افغانستان څخه ورته زیات صادرات ترسره سوي دي:

شمبره	هېواد	وزن پر ټن	د ټوکو کمرګي ارزښت په میلیارد افغانی	په صادراتو کې فیصدي
۱	پاکستان	۴.۸۳۰.۷۹۱	۱۰۸.۶۴	۶۳.۷۵٪
۲	هندوستان	۸۷.۱۳۴	۳۶.۸۴	۲۱.۶۲٪
۳	ازبکستان	۴۸.۲۵۸	۴.۳۳۳	۲.۵۴٪
۴	تاجکستان	۷۷.۰۸۶	۳.۴۵۵	۲.۰۳٪
۵	امارات متحده عرب	۲۵.۶۱۸	۳.۲۶۷	۱.۹۲٪
۶	چین	۱۶.۷۴۱	۲.۵۳۵	۱.۴۹٪
۷	ایران	۳۲.۵۱۲	۲.۴۶۳	۱.۴۵٪
۸	عراق	۲۷.۲۷۸	۲.۰۵۴	۱.۲۱٪
۹	ترکیه	۲۷.۹۷۷	۱.۵۶۲	۰.۹۲٪
۱۰	قزاقستان	۱۸.۳۵۶	۰.۹۵۹	۰.۵۶٪
۱۱	نور هیوادونه	۴۴.۸۴۳	۴.۳۱۷	۲.۵۳٪
	مجموع	۵.۲۳۶.۵۹۳	۱۷۰.۴۳	۱۰۰٪

www.mof.gov.af | afghanistanmof

د شپږمه

د صادراتو ملي ورځې په ویاړ

په ۱۴۰۱ مالي کال کې له هیواد څخه د ترسره سوو صادراتو ټولیز ارقام:

شمبره	د ټوکي نوم	وزن پر ټن	د ټوکو کمرګي ارزښت په میلیارد افغانی	په صادراتو کې فیصدي
۱	میوه جات	۵۸۹.۲۰۷	۵۲.۲۰	۳۰.۶٪
۲	ډبرو سکاره	۳.۱۶۳.۲۱۷	۴۴.۲۸	۲۶.۰٪
۳	سبزیجات او حبوبات	۵۳۶.۴۹۵	۱۶.۱۳	۹.۵٪
۴	پخته (پنبه)	۹۰.۷۳۴	۱۴.۸۵	۸.۷٪
۵	هنګ (انجه)	۶.۷۴۱	۱۳.۲۲	۷.۸٪
۶	زیره او زعفران	۳۹.۰۳۴	۶.۹۰	۴.۰٪
۷	ګرنیز تخمونه	۶۶.۳۰۲	۵.۵۶	۳.۳٪
۸	فرشاپ	۷.۰۷۴	۲.۳۶	۱.۴٪
۹	د تالک ډبري	۴۳۳.۴۷۴	۲.۰۳	۱.۲٪
۱۰	ممیلي	۵.۶۴۳	۰.۹۸	۰.۶٪
۱۱	نور اجناس	۲۹۸.۶۷۴	۱۱.۹۱	۷.۰٪
	مجموع	۵.۲۳۶.۵۹۵	۱۷۰.۴۳	۱۰۰٪

www.mof.gov.af | afghanistanmof

با نظر داشت وضعیت کنونی بانک ها در اجرای پول اقدام تدریجی صورت بگیرد.

۱۲. آخرین فیصله وزارت مالیه در رابطه به مالیات صرافان تأیید است و بعد ازین مالیات شان را به وسیله اظهارنامه تحویل نمایند (توافق بر آن شده بود که بعد از سال ۱۴۰۱ و از شروع سال ۱۴۰۲ تمام صرافان مالیات خویش را از رویت اظهارنامه تحویل می کنند).

۱۳. برای مشخص سازی جوازهای که قبلاً صادر شده بود و ساها تمدید نشده است، یک کمیته کاری مشتری تشکیل گردد و برای لغو این جواز طی نشست خبری هر از سوی دو وزارتخانه (مالیه و صنعت و تجارت) به مسئولین شرکت های مذکور فرصت داده شود تا قبل از مورخ تعیین شده مسئولیت های خویش را تمام نموده و یا شرکت های غیرفعال خود را فعال کنند و در صورت اتمام وقت تعیین شده، هر دو وزارتخانه تصمیم به لغو آن را خواهند گرفت.

۱۴. تمام ادارات امارتی مربوطه مکلف اند تا جهت رفاه تجار و صنعتکاران، مراکز آسان خدمت یا چتر واحد را در تمامی بنادر فعال نموده و اوقات کاری شان را تابع اوقات کاری گمرکات بگردانند.

۱۵. وزارت مالیه و اتاق های چهارگانه سکتور خصوصی مکلفند، برای حل دایمی مشکلات جانبی یک کمیته کاری دایمی مشترک ایجاد نمایند و مشکلات مالیاتی و گمرکی سکتور خصوصی را مورد بحث قرار داده و در صورت عدم حل، مشکلات مذکور با بزرگان شریک ساخته شوند.

۱۶. به وزارت زراعت، آبیاری و مالداري وظیفه سپرده شد تا به همکاری سکتور خصوصی سردخانه های موجوده را فعال نموده و برای سردخانه های جدید در ولایات مختلف کشور اقدام نمایند.

۱۷. طرح ترتیب شده چتر واحد از سوی وزارت صنعت و تجارت برای توزیع جواز ها باید تأیید و تطبیق گردد.

۱۸. به منظور سهولت برای تجار و جلوگیری از ضیاع وقت سیستم های الکترونیکی هر دو وزارتخانه (مالیه و صنعت و تجارت) باید برای توزیع معیاری جوازها باهم وصل گردد.

۱۹. برای تسریع در کار و سهولت برای مراجعین باید میکانیسم الکترونیکی سازی مراسلات میان دو وزارتخانه (مالیه و صنعت و تجارت) ایجاد و عملی گردد.

۲۰. برای توزیع جوازها باید کمیته ای از متخصصین تشکیل شود تا پلان تجاری (بزنس پلان) تهیه شده از سوی هر سکتور از جمله سکتور تجاری را قبل از صدور جواز ارزیابی نماید.

۲۱. در زمان اهدای جواز داشتن نمبر تشخیصه مالیه دهنده (TIN)، شماره تماس فعال نهاد، آدرس الکترونیکی نهاد، آدرس دقیق پستی و دفتری نهاد و حساب بانکی ویژه نهاد که فقط پول های نهاد یا شرکت مذکور در آن واریز شود(نه پول غیر تجاری)، شرط می باشد.

۲۲. برای تثبیت تجار واقعی باید قبل از خرید جواز تجاری، خریدار باید پنج صد هزار (۵۰۰۰۰۰) افغانی را به صورت ضمانت در حساب بانکی پلاک نماید.

۲۳. جواز های جعلی که در هر اداره (گمرکات، مستوفیت ها و سایر ادارات) دریافت گردید در آنجا قید گردد و عاملین آن به ارگان های عدلی و قضایی معرفی گردد و اگر جواز ها به منظور تخلف به کار برده می شد جواز و مالکین آن باید در لست سیاه شامل گردد، تا در آینده حق جواز دهی از آنان سلب شده و عاملین آن به ارگان های عدلی و قضایی معرفی گردد.

۲۴. فورم تشخیص مشتریان (Know your customer) که در آن مشتریان هر دو وزارتخانه که جواز ها را اخذ نموده و مالیه میدهند دوباره خواسته می شود و موجودیت آنان تثبیت می گردد، باید ترتیب و عملی گردد.

۲۵. یک نماینده به خاطر طی مراحل اسناد در گمرکات میتواند که حد اکثر اسناد سه شرکت را طی مراحل کند.

۲۶. به منظور تسریع توزیع جوازها در مرکز توزیع جواز یک شعبه تذکره دهی الکترونیکی برای اداره محترم احصایه ایجاد گردد.

۲۷. وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، دواپاشی (Fumigation) را اجباری نه بلکی اختیار انجام میدهد.

از جانب مقام عالی رهبری امارت اسلامی به منظور رشد و حمایت سکتور خصوصی تسهیلات لازم در موضوعات مهم مالیات ایجاد گردیده است.

بر اساس حکم خاص شماره (۳۰۲۹) مؤرخ (۱۴۴۴/۸/۲۵) عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله به ریاست مولوی عبدالسلام حنفی معاون اداری ریاست الوزراء، و اشتراک اعضای کمیسیون معاشات و تسکيلات، نماینده مقام رهبری مولوی احمد جان بلال، سرپرست وزارت صنعت و تجارت، نمایندگان کمیسیون اقتصادی، معاون وزارت مالیه و مسئولین ریاست ها مربوطه و نمایندگان بخش های مختلف سکتور خصوصی جلسات کاری متواتر برگزار کردند.

در این جلسات بحث های همه جانبه روی اصول مالیاتی صورت گرفت که بر اساس ضرورت از نمایندگان اصناف و اتحادیه های مختلف سکتور خصوصی نیز در جلسات اختصاصی پرسش صورت گرفت و در نتیجه از سوی هیئت توفیلف شده مشکلات مالیاتی میان وزارت مالیه و سکتور خصوصی مشخص، راه ها حل شان دریافت و به مقام عالی رهبری ارائه گردید.

مقام عالی رهبری پیشنهادات ارائه شده برای حمایت و رشد سکتور خصوصی را به وسیله حکم شماره (۲۷۵۸) و مؤرخ (۱۴۴۴/۱۰/۲۳) (حق) بطور ذیل تأیید نمود:

- برای رشد و توسعه سکتور صنعتی، مالیه ریعوار انقاعی از (۴٪) به (۲٪) کاهش یافته.
- به منظور حمایت و رشد صنعت، (۷٪) مالیه قراردادی موضوعی برای سکتور های زراعتی، صنعتی و تجاری معاف گردید.
- مالیه ریعوار انقاعی برای پوهنتون ها، مدارس و مکاتب خصوصی به مدت یک سال (سال مالی ۱۴۰۲) معاف گردید.
- تمام نهادها (به استثنای بانک ها، مخابرات و تکنالوژی، امنیتی، هوانوردی، خدماتی، تصدی ها و شرکت های دولتی) که طبق اصول مالیاتی قابل بررسی هستند، برای شان اختیار داده شد، تا اگر کسی (۵٪) را از سرجمع فروش به حساب امارت تسلیم کند و اگر نهاد یا مؤسسه ای از این نورم رضایت نداشته باشد، بررسی خویش را باید به شکل عادی انجام دهند (در این تصمیم تمامی دوسیه های قابل بررسی قبل از فتحه، از مورخ ارائه اظهارنامه الی ۵ سال معتبر خواهد بود).
- وزارت مالیه مدت بررسی ۵ ساله در جریان ۹ ماه را به یک سال کاهش می دهد.
- تفتیش داخلی وزارت مالیه و اداره عالی تفتیش نباید بر شرکت ها بیرون نویسی کند؛ بلکه اجراءات ادارات را بررسی نمایند، در صورت کمبودی به ادارات رهنمایی های اصلاحی را انجام بدهد.
- وزارت مالیه مکلف است تا دوسیه های را که از ولایت به مرکز انتقال داده شده، بعد از تصفیه حسابات گذشته در مرکز دوباره به ولایات انتقال داده و بر اساس یک میکانیسم خاص بررسی آنها را انجام دهند.
- بررسی وخت اداره قبلی مربوط پمپ ستیشن های نفت و گاز معاف گردید و سکتور مذکور برای سال های آینده، باید از فی لیتر (۰.۶) افغانی مالیه ثابت به حساب امارت اسلامی تحویل دهند.
- برای تجار و صنعتکاران مانند مرکز در تمام زون های کشور تسهیلات توزیع پاسپورت ایجاد گردد.
- وزارتخانه ها امور خارجه و صنعت و تجارت موظف اند تا مشکل اخذ ویزه های تاجران و صنعتکاران را با سفرای تمام کشورهای ذریب شریک سازند و در نتیجه مشکل ویزه های تجار و صنعتکاران را حل نمایند.